

MICHAŁ STANOWSKI

ur. 1963; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL, współczesność
Słowa kluczowe	projekt Polska transformacja 1989-1991, PRL, współczesność, Lubelski Dom Kultury, sklep z odzieżą z Zachodu, talony na odzież

Ciuchland Komitetu Obywatelskiego

Początkowo sklep zrobiłem w Lubelskim Domu Kultury [przy ulicy Peowiaków], w którym wtedy pracowałem. Przez kilka miesięcy sklep funkcjonował w udostępnionej na ten cel szatni. Później okazało się, że jest za mało miejsca, poza tym oni chcieli dużo pieniędzy [za wynajem]. Dbaliśmy o to, aby sklep sprawiał wrażenie bardzo eleganckiego: rzeczy na wieszakach i półkach poukładane według asortymentu. Obsługa – harcerze z naszego środowiska – każdego witała, oprowadzała. Rzeczy można było kupować za gotówkę albo otrzymywać za talony wydawane przez specjalną komisję charytatywną działającą przy sklepie.

Osobę przychodzącą z talonem witaliśmy słowami: „Witamy. Dziękujemy, że ten talon szanowny pan raczył... zrealizować właśnie u nas w sklepie” – tak, jakby mógł gdzie indziej. Nie mógł gdzie indziej, bo to był nasz talon, ale taka forma miała na celu zadbanie o godność osoby, która otrzymywała pomoc. Chodziło o to, żeby ta osoba poczuła się pełnoprawnym klientem, a nie żebrakiem. Jeżeli ktoś płacił za ubrania, wtedy pozyskane w ten sposób pieniądze były rozdzielane przez wspomnianą już komisję.

Po pewnym czasie akcja rozrosła się i na terenie województwa lubelskiego mieliśmy sześć sklepów, między innymi w Puławach, Niedzwicy, Bychawie, Kraśniku. Sporadycznie pojawiały się inne transporty – akcję wspierała kuria, zaczęliśmy również przyjmować ubrania od zwykłych ludzi. Taka sytuacja trwała mniej więcej do 1993 roku. Przy braku systematycznych transportów z Zachodu i narastającej konkurencji – po prostu padliśmy. Początkowo cała akcja opierała się na entuzjazmie, ale w pewnym momencie człowiekowi, który siedzi za ladą, przyjmuje pieniądze, rozlicza i tak dalej, po prostu trzeba zapłacić.

Data i miejsce nagrania	2014-02-10, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Transkrypcja	Maria Radek
Redakcja	Joanna Majdanik, Janka Kowalska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"